

BATI BALKANLAR VE TÜRKİYE'DE SOSYAL GİRİŞİMCİLİĞİN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN BELGRAD DEKLARASYONU

Yoksulluk, eşitsizlik, işsizlik, ayrımcılık gibi sosyal ve ekonomik sorunların baş gösterdiği Batı Balkanlar ve Türkiye'de bölgesel kalkınmaya katkıda bulunma amacıyla **SOSYAL GİRİŞİMCİLİĞİN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN BELGRAD DEKLARASYONU**'nu yayınlayarak, tüm bölgenin sosyal ve sürdürülebilir kalkınması için bir model niteliği taşıyan sosyal ekonominin gelişmesine katkıda bulunmak adına hem Avrupa Birliği üye ülkeleri hem Batı Balkanlar ve Türkiye'deki karar vericilerin atılması gereken adımlara dikkat çekiyoruz.

Avrupa çapında farklı şekiller ve büyüklükler de faaliyet gösteren sosyal girişimler çeşitli tüzel kişiliklerle kurulmaktadır. Avrupa Komisyonu'nun bir inisiyatifi olan Sosyal İşletmeler Girişimi'nde (SBI) belirtildiği gibi, sosyal girişimlerin ortak özellikleri şöyle sıralanabilir:

- Ekonomik faaliyet gerçekleştirerek gelir sağlarlar;
- Genellikle üst düzeyde sosyal inovasyona dayalı olan ekonomik faaliyetler sürdürmelerinin nedeni, kamusal faydaya yönelik sosyal bir amaca ulaşmaktır;
- Bu sosyal amaca ulaşmak için elde ettikleri karı tekrar yatırım olarak kullanırlar;
- Örgütlenme yöntemleri, misyonları ile örtüşecek şekilde demokratik yönetim ve katılımcılık ilkelerine dayanır veya sosyal adalet odaklanır.

Bölgesel Avrupa Birliği üyeliğine katılım sürecini teşvik eden ve destekleyen sivil toplum kuruluşları olarak, sosyal girişimciliğin geliştirilmesi yolunda AB ve Avrupa Parlamentosu'nun ortaya koyacağı gelecek eylemler için öncelikler ve öneriler sunan Strazburg Deklarasyonu'nda kabul edilen ilkelere derinden inanıyoruz. Strazburg Deklarasyonu'nun Batı Balkan ülkeleri ve Türkiye'de sosyal girişimciliğin geliştirilmesine yönelik ana ulusal politikalar için bir başlangıç noktası teşkil edeceğine inanıyoruz.

Bizler bölgemizin daha adaletli, daha katılımcı ve daha sürdürülebilir yeni bir ekonomik ve sosyal kalkınma modeline ihtiyacı olduğuna inanıyoruz. Yurttaşlık sorumluluklarımızın farkında olan bizler, kendi ülkelerimizde ve bölgesel çapta bir araya gelerek, Avrupa Birliği'nin yanı sıra Batı Balkan ülkeleri ve Türkiye'de bulunan kurumları sosyal girişimciliğin geliştirilmesi için sorumluluk almaya davet etmek üzere **BATI BALKANLAR VE TÜRKİYE'DE SOSYAL GİRİŞİMCİLİĞİN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN BELGRAD DEKLARASYONU**'nu imzalıyoruz.

bölgesel anlamda sosyal girişimciliğin geliştirilmesine el veren bir ekosistemi oluşumunu destekleyecek tedbir, politika ve finansal araçların yaratılmasına daha aktif şekilde katılmaları için Avrupa Birliği, Batı Balkan ülkeleri ve Türkiye'ye etki edebilmeyi diliyoruz.

Konuyla ilgili paydaşlar olarak, Avrupa Birliği, Arnavutluk, Bosna Hersek, Karadağ, Kosova, Makedonya, Sırbistan ve Tırkiye'de bulunan karar vericilere, sosyal girişimciliğin geliştirilmesine katkı sağlayacak olan aşağıdaki hedefleri uygulamaya geğirmeleri için yardımcı olmak istiyoruz:

- Avrupa Birliği, Batı Balkan ülkeleri ve Tırkiye, sosyal girişimciliğin geliştirilmesine elveren ekosistemin yaratılması yolunda verdikleri taahhütlerin politikalarının içine yedirilmesini garanti altına almalılar. Yerel unsurlar dikkate alınarak, sosyal girişimciliğin geliştirilmesine yönelik yeni politikaların birlikte oluşturulması için Avrupa Birliği, ulusal, bölgesel ve yerel seviyede sosyal girişimcilerle güçlü işbirlikleri kurulmalı.
- Batı Balkan ülkeleri ve Tırkiye'nin, sivil toplum kuruluşları ve diğer önemli aktörlerle işbirliği içerisinde, Avrupa Birliği politikalarıyla uyumlu olacak şekilde, sosyal ekonominin geliştirilmesi için bir dizi açık ve yapılabilir eylem planları tasarlamaları ve uygulamaları gerekmektedir.
- Ulusal devletler, bölgesel ve yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, işletmeler, iktisadi işletmeler ve diğer ana aktörler arasında, sosyal girişimcilik alanında işbirliklerinin teşvik edilmesi gerekmektedir. Sosyal girişimciliğin gelişmesi için sosyal girişimlerin ve diğer ana aktörlerin kapasitelerini geliştirmenin yanı sıra bilgi ve deneyim aktarımı özendirilmelidir.
- Ulusal devletler, bölgesel ve yerel yönetimler, sosyal girişim sektörüyle ortaklıklar kurarak, sosyal girişimlerin artışıını desteklemeli, kapasitelerini güçlendirmelerine yardımcı olmalı, aralarındaki işbirliklerini ve bilgi aktarımını kolaylaştırmalı. Örnek olarak elverişli bir ekosistemin yaratılması finansal araçlara erişim, işletmelere kuruluş aşamasında destek, eğitim ve kamu ihalelerinde sosyal girişimlerin tercihinin kolaylaştırılmasını gibi faaliyetleri kapsayabilir.
- Avrupa Birliğinin özellikle IPA fonları kapsamında, yardımı sadece Avrupa Birliği üyelerine açık olan yapısal fonlarla kısıtlı tutmayarak, diğer mali mekanizmalarla, bölgedeki sosyal girişimlere finansal destek sağlaması önem taşımaktadır. Avrupa Birliği üyelik süreci, Batı Balkan ülkeleri ve Tırkiye'de sosyal girişimciliği teşvik etmek ve geliştirmek için önemli bir fırsat sunmaktadır.